

Allah'ın isimleri ve derinlikler

Erkan Bey: “Risâle-i Nur’da ‘Allah’ isminden daha fazla, Allah’ın diğer isimleri zikredilmiş. Bunun sebab-i hikmeti ne olabilir?”

Risâle-i Nur, Allah’ın bin bir esmasıyla örülmüş bir gül goncası gibidir. Mevzular işlenirken Allah’ın isimleri referans alınır. Bahisler derinleştikçe Allah’ın isimlerinden istimdâd edilir. Manevî hazinelerin kapısı Allah’ın isimleriyle açılır. Ummanlarda, deryalarda Allah’ın isimleriyle yüzülür. İslâm’ın atmosferinde, imanın ufkunda, vahyin verâsında, Kur’ân’ın semasında Allah’ın isimleriyle uçulur. Hakkın ve hakîkatın kapısı Allah’ın isimleriyle çalınır, açılır, Allah’ın izniyle girilir ve kapı girmek isteyenlere açık bırakılır.

Bedüzzaman Hazretleri herhangi bir mevzuda derinliğine hakikat yolu açarken, konu ile ilgili Allah’ın isimlerine sıkça iltica eder ve sığınır. Her bir konuda bir veya birden fazla İsm-i Şerifi melce’ ve mence’ yapar. Her bir sayfada bir İsm-i İlâhî’den tefeyyüz eder, bir ism-i Lâhutîyi tezekkür eder, tefekkür eder. Bunu Risâlelerinde, isimleri muhtelif ihtiram ifadeleriyle telâffuz ederek barizleştirir.

Meselâ, “Bismillâhirrahmânirrahîm” kelimesinin esrârını işlediği risâlede, bu kelimedede geçen isimlere mazhariyetinin gereği, Ulûhiyet, Rahmâniyet, Rahîmiyet, Rubûbiyet, Vâhidiyet, Ehadiyet, İstiğnâ ve Samediyet hakîkatlarının kapısını çokça çalar. Bu hakikatlardan elmaslar ve cevherler çıkarırken Kadir-i Rahîm, Malik-i Ebedî, Hâkim-i Ezelî, Rezzak-ı Kerîm, Mün’im-i Hakikî, Ehad, Samed, Zat-ı Zülcelâl, Zât-ı Rahmânirrahîm, Rabb-i Rahîm, Zât-ı Akdes, Zât-ı Vâcibü’l-Vücut, Sultan-ı Ezel ve Ebed, Müstağnî-i Ale’l-ıtlak, Sultan-ı Sermedî isimlerini telâffuz, tezekkür, tefekkür, tefeyyüz ve tâdâd eder.²

Meselâ namazın beş vakte tahsisinin hikmetine ve esrarına girerken Saîd Nursî Hazretleri önce ibadetin ve namazın mânâsını verir. Kulun aciziyetini ve zaafiyetini şefaatchi yapar ve Allah’ın birden fazla sıfatını melce kabul eder. Derinleştikçe kul, kusur ve noksanlıklarla müptelâ oluşunu idrak etmeye ve ubûdiyete çağırılırken; Cenâb-ı Hakk’ın Celâli, Kudreti, Cemâli, Kemâli, Gınâsı, İzzeti, Azameti, Rahmeti, Rubûbiyeti, Kayyûmiyeti, Kıdemi, Bekası, Kahrı, Mâbûdiyeti ve Mahbûbiyetinden her birisi ayrı birer dergâh kapısı olarak çalınır, açılır ve girilir. Her bir kapıdan girildikçe, bu kapı ile ilgili ism-i şerif tâdâd ve ihsâ edilir. Nitekim bu çerçevede Dokuzuncu Söz’de, Kadîr-i Zülcelâl, Rahîm-i Zülcemal, Kahhar-ı Zülcelâl Kayyum-u Bâkî, Kadîm-i Bâkî, Cemîl-i Lemyezel, Celîl-i Lâyezâl, Rabb-i A’lâ, Mahbûb-u Bâkî, Kadîr-i Kerîm, Mâbûd-u Hakikî, Hâlık-ı Mevt ve Hayat, Hakîm-i Zülkemâl, Hafız-i Rahîm, Gani-yi Mutlak, Rahman-ı Zülkemâl ism-i şeriflerine daha fazla müracaat

edilir.3

Bedüzzaman Hazretleri bu isimleri tâdâd ederken, bir yandan hakikatların en derin kuytularındaki mücevherlere dikkat çeken ve ulaştıran birer ip ucu sunmuş olur; diğer yandan Peygamber Efendimiz'in (asm), "Kim Allah'ın isimlerini ihsâ ederse (sayarsa) Cennet'e girer"⁴ hadis-i şerifinde verilen müjdenin kapısını aralamış, Peygamber (asm) müjdesine nâil olmak için "isimleri ihsâ etmenin" keyfiyetini, biçimini, tarzını, şeklini ve yolunu göstermiş olur.

Böylece Saîd Nursî Hazretleri Allah'ın isimlerini ihsâ etmeyi "tefekkür" hayatımıza getirmek sûretiyle, Cennet'e vesîle olmakla berâber; sadece "saymaktan" ibâret zannedilen "ihsâ" mefhumunu açmış, açıklamış, tefsîr etmiş, zenginleştirmiş ve mühim bir "Sünnet-i Seniyyeyi" ihyâ etmiştir.

Diğer yandan Allah'ı zikri yalnız "Allah", "Hû", "Hayy", "Hak" gibi sayılı isimlere münhasır kılmaz; bu isimleri de zikretmekle berâber, zikri mümkün mertebe bütün isimlere teşmil eder, yani zikri umûmîleştirir. Başka bir ifadeyle Allah'ı zikirde kalp ile beraber aklı, fikri, dimağı ve diğer duyguları itminana kavuşturur. Başka bir ifadeyle "İlim ve Akıl" çağının insanına Allah'ın zikrini ilimle, tahkikle ve tefekkürle bütünleştirir.

Bir diğer ifadeyle Risâle-i Nur, insanın "Ahsen-i Takvim" üzere yaratılış hikmetini Allah'ın isimleriyle keşfeder.

Dipnotlar:

1- Sözlür, s. 12, 13

2- Sözlür, s. 18, 19

3- Sözlür, s. 48, 49

4- Buhârî, 8/1165; Tirmizî, Daavât, 86